

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНО-
СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ**

Рівень вищої освіти – перший бакалаврський;

Освітня програма «Хореографія»

Спеціальність **024 Хореографія**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від 20 вересня 2023р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія і методика викладання українського народно-сценічного танцю
Викладач (-і)	Квецко Ольга Ярославівна Розгоній Наталія Михайлівна
Контактний телефон викладача	+380506747524 +380679087588
E-mail викладача	olha.kvetsko@pnu.edu.ua nataliia.rozghonii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	810 годин 27 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Предметом вивчення дисципліни «Теорія і методика викладання українського народно-сценічного танцю» є ознайомлення з національними особливостями та хореографічною культурою різних регіонів України.</p> <p>Курс «Теорія і методика викладання українського народно-сценічного танцю» забезпечує вивчення теоретичних основ українського танцю; практичне оволодіння лексичним матеріалом, структурно-композиційними особливостями українських народних танців, характером і манерою виконання; засвоєння методики виконання і викладання; виховання національної свідомості, збереження традицій українського народу; ознайомлення з локальним і національним колоритом різних регіонів України, стильовими особливостями.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання українського народно-сценічного танцю» є вивчення українського танцю від фольклорних витоків до сучасних інтерпретацій, опанування лексики і композиції українських танців, хореографічних картин з життя і побуту нашого народу, історією і теорією розвитку українських танців, а також виховання професійно підготовлених фахівців..</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання.	
<p>Загальні компетентності: ЗК05. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>Фахові компетентності: СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної). СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати</p>	

багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК09. Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.

СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

Результати навчання:

ПР05. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

ПР08. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПР11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	254
самостійна робота	500
Індивідуальні заняття	40

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
---------	---------------	------------------------	-----------------------------

1	024 Хореографія	1	нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
ТЕМА		Кількість годин	
		лекції	заняття
Сам.роб.			
МОДУЛЬ 1. Предмет і завдання курсу, класифікація та характеристика українських танців.			
Тема 1.1. Український народно-сценічний танець і основи закономірності його розвитку.		2	4
Тема 1.2. Жанровий і тематичний поділ українських народних танців		2	4
МОДУЛЬ 2. Основні положення рук для сольних, парних та масових танців Гуцульщини. Танцювальні комбінації біля станка та на середині залу.			
Тема 2.1. Основні положення рук в танцях Гуцульщини.		6	10
Тема 2.2. Тренувальні вправи біля станка та основні танцювальні елементи у парних та масових танцях Гуцульщини: - маленькі присідання ; - глибокі присідання; - вправи на розвиток рухливості стопи(класична форма, з переводом стопи з носка на каблук; - маленькі кидки(з присіданням на опорній нозі під час кидка, з скороченням ступні в повітрі, з опусканням скороченої ступні на каблук, з опусканням робочої ноги на каблук і одночасним присіданням на опорній нозі; - колові рухи ногою по підлозі(підготовчі вправи, маленьке коло ногою по підлозі, велике коло ногою по підлозі, коло ногою ребром каблука); - м'які розгортання ноги(підготовчі вправи, сама вправа у всіх напрямках); - вправи на розвиток рухливості стегна(мотузочка); - м'яке відкривання ноги на 90 градусів; - великі кидки.		20	24

Тема 2.3. Танцювальні комбінації на середині залу в характері танців Гуцульщини.			10	10
Тема 2.4. Танцювальні етюди на основі елементів танців Гуцульщини – «Гуцулка», «Коломийка», «Півторак» (за вибором викладача).вибір).			15	10
Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Нормативний/вибірковий	
2	хореографія	1	нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		лекції	заняття	Сам.роб
МОДУЛЬ 3. Стилiстичнi особливостi українських танцiв етнографiчних груп Прикарпаття.				
Тема 3.1. Етнографічні групи Прикарпаття.		2		2
Тема 3.2. Характерні особливості танців Гуцульщини, Бойківщини, Покуття, Лемківщини, Опілля.			4	10
МОДУЛЬ 4. Танцювальні комбінації біля станка та на середині залу в характері танців Бойківщини та Лемківщини.				
Тема 4.1. Основні положення рук в танцях Бойківщини та Лемківщини.			4	10
Тема 4.2. Тренувальні вправи біля станка та основні танцювальні елементи у парних та масових танцях Бойківщини та Лемківщини.			10	10
Тема 4.3. Основні рухи, танцювальні комбінації та етюди на середині залу в характері танців Бойківщини та Лемківщини.			10	10
МОДУЛЬ 5. Танцювальні комбінації біля станка та на середині залу в характері танців Покуття та Опілля.				
Тема 5.1. Основні положення рук в танцях Покуття та Опілля.			2	
Тема 5.2. Тренувальні вправи біля станка та основні танцювальні елементи у парних та масових танцях Покуття та Опілля.			10	10
Тема 5.3. Танцювальні комбінації та етюди на середині залу в характері танців Покуття та Опілля.			6	10
Семестр	Спеціальність	Курс/рік	Нормативний/вибір	

		навчання	ковий	
3	хореографія	2	нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		лекції	заняття	Сам.роб
МОДУЛЬ 6. Хореографічна лексика танців Буковини і Закарпаття.				
Тема 6.1. Локально-стильові особливості танців Буковини.		2		2
Тема 6.2. Характерні особливості танців Закарпаття.			4	10
МОДУЛЬ 7. Танцювальні комбінації біля станка та на середині залу в характері танців Буковини і Закарпаття				
Тема 7.1. Основні положення рук в танцях Буковини і Закарпаття.			4	10
Тема 7.2. Тренувальні вправи біля станка та основні танцювальні елементи у парних та масових танцях Буковини і Закарпаття.			5	20
Тема 7.3. Танцювальні комбінації на середині залу в характері танців Буковини і Закарпаття.			10	10
Тема 7.4. Танцювальні етюди на основі елементів танців Буковини і Закарпаття – «Козак», «На толоці», «Березнянка», «Закарпатський чардаш», «Дубо-танець», «Бубнарський», «Раківчанка» (за вибором викладача).			5	10
Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Нормативний/вибірковий	
4	хореографія	2	нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		лекції	заняття	Сам.роб
МОДУЛЬ 8. Локально-стильові особливості танців Полісько-Волинського регіону.				
Тема 8.1. Танцювальна культура Полісся. Творчі колективи, балетмейстери.		2		4
Тема 8.2. Характерні особливості танців Волині.			4	8
МОДУЛЬ 9. Танцювальні комбінації біля станка та на середині залу в характері танців Полісся та Волині.				
Тема 9.1. Основні положення рук в танцях Полісся та Волині.			6	
Тема 9.2. Тренувальні вправи біля			10	20

станка та основні танцювальні елементи у парних та масових танцях Полісся та Волині.			
Тема 9.3. Танцювальні комбінації на середині залу в характері танців Полісся та Волині.		8	20
Тема 9.4. Танцювальні етюди на основі елементів танців Полісся та Волині – «Ой-ра», «Мазури», кадрилль «Зайон», полька «Свербилівка», «Волинські візерунки», «Поліська полька» (за вибором викладача).		6	10
Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Нормативний/вибірковий
5	хореографія	3	нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		лекції	заняття
			Сам.роб
МОДУЛЬ 10. Характерні особливості танців Поділля			
Тема 10.1. Хореографічна культура Подільського регіону.		2	2
Тема 10.2. Професійні колективи у збереженні автентичності Подільського краю.		3	5
МОДУЛЬ 11. Танцювальні комбінації біля станка та на середині залу в характері танців Поділля.			
Тема 11.1. Основні положення рук в танцях Поділля.		10	5
Тема 11.2. Тренувальні вправи біля станка та основні танцювальні елементи у парних та масових танцях Поділля.		10	20
Тема 11.3. Танцювальні комбінації на середині залу в характері танців Поділля.		10	20
Тема 11.4. Танцювальні етюди на основі елементів танців Поділля – «Кривуляк», «Подоляночка», «Оляндра», «Подільські витинанки», «Василечки» (за вибором викладача).		10	10
Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Нормативний/вибірковий
6	хореографія	3	нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		лекції	заняття
			Сам.роб

МОДУЛЬ 12. Характерні особливості танців Слобожанщини			
Тема 12.1. Хореографічна культура Слобожанського регіону.		2	2
Тема 12.2. Професійні колективи у збереженні автентичності Слобожанського краю.		2	10
МОДУЛЬ 13. Танцювальні комбінації біля станка та на середині залу в характері танців Слобожанщини.			
Тема 13.1. Основні положення рук в танцях Слобожанщини.		2	10
Тема 13.2. Тренувальні вправи біля станка та основні танцювальні елементи у парних та масових танцях Слобожанщини.		6	20
Тема 13.3. Танцювальні комбінації на середині залу в характері танців Слобожанщини.		10	20
Тема 13.4. Танцювальні етюди на основі елементів танців Слобожанщини.		5	10
Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Нормативний/вибірковий
7	хореографія	4	нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		лекції	заняття
		Сам.роб	
МОДУЛЬ 14. Характерні особливості хореографічної лексики танців Центральної України.			
Тема 14.1. Класифікація рухів українського танцю.		2	2
Тема 14.1. Основні положення рук в танцях Центральної України.		3	10
Модуль 15. Танцювальні комбінації біля станка та на середині залу в характері танців Слобожанщини.			
Тема 15.1. Тренувальні вправи біля станка на основі елементів танців Центральної України.		10	20
Тема 15.2. Танцювальні комбінації на середині залу в характері танців Центральної України.		20	20
Тема 15.3. Танцювальні етюди в характері танців Центральної України – «Гопак», «Козачок», «Метелиця», «Повзунець» (за вибором викладача).		10	10

Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Нормативний/вибірковий	
8	хореографія	4	нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		лекції	заняття	Сам.роб
МОДУЛЬ 16. Побудова заняття українського народно-сценічного танцю (здобувачами вищої освіти).				
Тема 16.1. Характерні особливості побудови частин уроку українського народно-сценічного танцю.		2		6
Тема 16.2. Побудова танцювальних вправ біля станка та на середині залу здобувачами вищої освіти.			12	20
Тема 16.3. Створення етюдів в характері різних регіонів України здобувачами вищої освіти (за вибором).			12	20
Тема 16.4. Формування структури практичної частини заняття. Підготовка до іспиту.			10	20
Всього:		16	254	500
Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗАЛІКІВ			
	Університетська	Національна	Шкала ECTS	
	90-100	Зараховано	A	
	80-89		B	
	70-79		C	
	80-69		D	
	50-59	Незараховано	E	
	26-49		FX	
1-25	F			
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Якщо здобувач вищої освіти не склав змістовий модуль з поважних причин, які підтвержені документально, то він має право на його складання з дозволу завідувача кафедри (за заявою). Здобувач не допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру за змістові модулі сумарно він набрав менше 25 балів. У цьому випадку йому у відомості робиться запис «не допущений» і виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача у визначений кафедрою строк виконання здобувачем вищої освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>			

Підсумковий контроль	<p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань та результатів складання змістових модулів. Сума повинна бути не меншою ніж 50 балів.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену проводиться у формі практичного відкритого показу та теоретичної відповіді з методики викладання та вивчення даної дисципліни. Щоб допустити студента до екзамену він повинен отримати протягом семестру не менше ніж 25 балів. Екзаменаційна оцінка ставиться відповідно максимально 30 балів за практичний показ і 20 за теоретичну відповідь.</p>
Політика навчальної дисципліни	
<p>Систематичне відвідування занять. За пропущене заняття студент повинен пред'явити довідку, або інший вагомий документ, в іншому випадку це впливатиме на семестровий контроль, одне пропущене заняття -2(бали). Наявність тренувальної форми. На початок заняття студент має бути переодягненим. Очікую ставлення, яке є придатним для навчання: бути відкритим, уважним, відповідальним та таким який інтегрує підказки, виправлення, поради.</p>	
Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бігус О. О. Народно-сценічна хореографія Прикарпатського регіону: монографія. Київ: Ліра-К, 2015.182 с. 2. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці : монографія. Київ : Ліра-К, 2020. 204 с. 3. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю : навч. посіб. для інститутів культури. 3-є вид. Київ : Мистецтво, 1996. 494 с. 4. Василенко К. Ю. Український танець. Київ : ПІК ПІК, 1997. 282 с. 5. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю. Київ : Мистецтво, 1991. 480 с. 6. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю: підручник. Київ : НАКККіМ, 2014. 332 с. 7. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн. 1: Гуцульські танці / Ін-т народознавства НАН України. Львів, 2008. 608 с. 8. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн 2: Бойківські і лемківські танці / Ін-т народознавства НАН України. Львів, 2008. 318 с. 9. Голдрич О. С. Танцюймо разом: танці з репертуару народних ансамблів вищів м. Львова: «Черемош», «Полонина», «Підгір'я». Львів : Сполом, 2006. 288 с. 10. Голдрич О. С. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Вид. 2-ге, допов. Львів : Сполом, 2006. 172 с. 11. Енська О. Ю., Максименко А. І., Ткаченко І. О. Композиція та мистецтво балетмейстера. Суми : ФОП ЦЬОМА С. П., 2020. 157 с. 12. Зубатов С. Л. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців: навч. посібн. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 376 с. 13. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народного танцю : 	

- підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 376 с.
14. Камін В. О Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка. Київ : ДАКККіМ, 2008. 151 с.
 15. Квецко О. Я. Хореографічна культура бойків на Прикарпатті кінця ХХ – початку ХХІ століть : дис. ...канд. мистецтвознавства: 26.00.01 / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2021. 249.
 16. Климчук І. С. Українське хореографічне мистецтво 1950 – 1980-х років як чинник формування національної ідентичності: дис. ...канд. мистецтвознавства: 26.00.01 / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2021. 249.
 17. Колногузенко Б. М. Види мистецтва та хореографії. Харків : ХДАК, 2009. 140 с.
 18. Колесніченко Ю. В. Українське намисто. Десять українських танців : зб. хореограф. Творів і муз. Додатком. Вінниця : Нова Книга, 2014. 272 с.
 19. Колногузенко Б. М. Заповіт. Харків : ХДАК, 2010. 21 с.
 20. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Ч. 1: Хореографічна робота з дітьми : навч. посіб. Харків : ХДАК, 2005. 153 с.
 21. Колногузенко Б. М. Хореографічна сюїта : методичні матеріали з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків : ХДАК, 2007. 106 с.
 22. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво. Харків : ХДАК, 2008. 224 с.
 23. Колосок О. П. Майстри народно-сценічного танцю : и біографічний довідник. Київ : ДАКККіМ, 2008. 116 с.
 24. Кривохижа А. М. Гармонія танцю : метод. посіб. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2003. 100 с.
 25. Лань О. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник / Оксана Лань. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. – 180 с.
 26. Лань О. Б. Особливості досягнення консенсусу у виборі теми хореографічної вистави групою студентів-авторів / О. Б. Лань // Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених «Актуальні питання гуманітарних наук». – Дрогобич. – Видавничий дім «Гельветика». – Випуск № 35. – Т. 3. – С. 4 – 10. <http://www.apfn-journal.in.ua/35-3-2021>.
 27. Легка С. А. Українська народна хореографічна культура ХХ століття : дис. ... канд. істор. наук: 17.00.01 / Київський національний університет культури і мистецтв, 2003. 173 с.
 28. Лісовська Н. Ю. Теорія і методика народно-сценічного танцю: навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей: 024 Хореографія; 014 Середня освіта. Хореографія. 2 видання доповнене. Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. 178с.
 29. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : підручник. Київ : Альтерпрес, 2007. 468 с.
 30. Марусик Н., Стасько Б. Митці народної хореографії Прикарпаття : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ «Плай»

ЦІТ, 2009. 164 с.

31. Пархоменко О. М. Теорія та методика українського народно-сценічного танцю (перший рік навчання). Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2010. 189 с.
32. Повалій Т. Л. Теорія та методика викладання українського народного танцю: навч. посібн. Суми : СПДФО Повалій К. В., 2015. 250 с.
33. Стандарт фахової передвищої освіти спеціальності 024 Хореографія / Міністерства освіти і науки України. Київ, 2021.
34. Чернишова А. М. Теорія та методика народно-сценічного танцю: конспект лекцій з початкової дисципліни. Житомир, 2018. 124 с.
35. Narasymczuk R. Tance Huculskie. Lwów, 1939. 304 s.
36. Narasymczuk Roman: tance huculskie [Гуцульські танці]. Prace etnograficzne [Етнографічні праці]. Lwów : Towarzystwo Ludoznawcze, 1939. T. 5. 186 p.
37. Klymasz R. Ukrainian Folksongs from the Prairies. Canadian Institute of Ukrainian Studies Press University of Alberta. Canada, 1992. 180 p.
38. Kvetsko O. Retrospective analysis dance Bojko in the Carpathian region in the context of Ukrainian choreographic culture. European Journal of Arts, Austria. Vienna, 2017. №1. P. 76–79.
39. Kvetsko O., Havelia O. Folklore as the primary of forming the boiko's dance. European Journal of Arts, Austria. Vienna, 2020. №1. P. 162–165.
40. Nahachewsky A. Ukrainian dance: a Cross-Cultural Approach / Library of Congress Cataloguing- in- Publication Data. United States of America, 2012. 275 p.

**Викладачі: Ольга КВЕЦКО
Наталія РОЗГОНІЙ**